

Posudek vedoucího diplomové práce

Název diplomové práce:	Objektivita a vyváženost v médiích – správněprávní aspekty
Diplomant:	Nelson Villarroel
Vedoucí:	JUDr. Jiří Rajchl, Ph.D.
Oponent:	JUDr. David Kryska, Ph.D.

Téma a koncepce diplomové práce:

Autor zvolil téma nesmírně zajímavé a z pohledu správního práva rozhodně neotřelé. Právní úprava médií, jakkoliv se v poslední době konstituuje jako určité průřezové právní subodvětví, představuje též součást zvláštní části správního práva. Autor se přitom úzce zaměřil na dva neurčité právní pojmy, objektivitu a vyváženost, které vystupují jako významné požadavky hned v několika zákonech. Autor rozlišuje uplatnění těchto požadavků v užším a širším smyslu. V užším smyslu jsou tyto pojmy provázány se specifickými veřejnoprávními povinnostmi provozovatelů rozhlasového a televizního vysílání, jejichž dodržování je dozorováno a případné porušení sankcionováno veřejnoprávními prostředky. V širším smyslu staví autor objektivitu a vyváženost jako určité hodnoty mediálního obsahu, k jejichž naplňování přispívají i různé prostředky soukromoprávní, popřípadě mimoprávní. Cílem autora vytkeným v úvodu práce je vyložit a analyzovat relevantní právní úpravu objektivit a vyváženosti v užším smyslu, tedy ve vztahu ke specifickým veřejnoprávním povinnostem. Dále pak autor usiluje o kritické zhodnocení správněprávní regulace obsahu médií z hlediska objektivit a vyváženosti v širším smyslu, s ohledem na paralelní působení ostatních právních nástrojů sledujících shodný účel. Téma práce je třeba ocenit pro jeho náročnost, úzké zaměření, příležitost propojení různých věcných oblastí. S koncepcí se lze plně ztotožnit. Autor projevil velkou dávku odvahy. Je patrné, že pro zpracování takového tématu je nezbytný i fundovaný vhled do oblasti reálného fungování médií.

Systematika práce se vyznačuje vyváženou strukturou a logickou posloupností. Diplomová práce je rozčleněna do čtyř velkých částí. První vysvětluje pojem médií a jejich členění, což je nezbytnou podmínkou pro vlastní jádro práce. Druhá část představuje těžiště celé práce. Autor detailně rozebírá jednotlivé aspekty objektivit a vyváženosti, nejprve obecně z pohledu žurnalistiky, poté z pohledu rozhlasového a televizního vysílání, načež se koncentruje na média veřejné služby, posléze analyzuje úpravu tiskového zákona a v samostatné podkapitole následně shrnuje zbývající právní instituty. Třetí část práce se zabývá postavením a fungováním Rady pro rozhlasové a televizní vysílání. Poslední, čtvrtá část se zaměřuje na soudní kontrolu. Všechny části jsou rozděleny na další kapitoly. Struktura práce je velice přehledná, koresponduje s potřebami tématu, nedochází k nežádoucímu překrývání. I dotace pozornosti jednotlivým problémovým okruhům je proporcionální.

Obsahové zpracování:

Obsahové zpracování je důsledné a precizní. Autor se znalostí prostředí naplňuje vytkený postup. Dotýká se vývoje uplatňování požadavků objektivit, zmiňuje přirozené

pochybnosti o poznatelnosti reality, poukazuje na možná zkreslení a na tzv. mediální realitu. Text hladce plyne a je velice čtivý. Autor poukazuje na celou řadu zajímavých kauz, včetně situace, kdy byl požadavek objektivit a nestrannosti zneužit jako ospravedlnění k tomu, aby určitý pořad nemusel být vysílán, viz str. 32. Autor upozorňuje na řadu diferencí, ale i na občasnou relativitu rozlišování. Věnuje se distinkci stěžních požadavků v rozhlasovém a televizním vysílání obecně a v médiích veřejné služby. Poukazuje na rozlišování zpravodajských a politicko-publicistických pořadů. Poukazuje na minimální regulaci audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání. Autor prokazuje výborné analytické schopnosti, předmět zkoumání kriticky hodnotí, dokáže odhalovat slabá místa, současně je však přístupný i globálnějšímu pohledu a vidění v souvislostech. Do práce vnáší kus sebe, neomezuje se na kompilaci, ve své práci je tvůrčí. Neuzavírá se do světa mediálního práva, dokáže dobře provazovat zkoumané jevy s doktrínou správního práva, viz např. správné zařazení jednotlivých popisovaných institucí. Výsledky zpracování prezentuje autor v závěru práce na sedmi stranách. Velmi kriticky se staví zejména k disproporcím na mediálním trhu, kdy soukromé televizní a rozhlasové stanice mohou být postihovány za neobjektivní informování, zatímco noviny, časopisy nebo internetové deníky nikoliv. Práce je velmi vyzrálá, není zatížena výraznějšími obsahovými nedostatky.

Práce s literaturou a dalšími zdroji:

Autor příkladně pracuje s rozmanitými zdroji, v první řadě s relevantními právní předpisy, dále s celou řadou knižních publikací, odbornými články, dalšími internetovými zdroji i jinými prameny. Velmi cenná práce je se soudní judikaturou.

K formální stránce práce:

Diplomová práce netrpí nedostatky formálního charakteru. I při takto úzkém tématu se autorovi podařilo více než dvojnásobně přesáhnout stanovený minimální rozsah, přičemž každá část textu je ovšem relevantní.

Shrnutí:

Předložená diplomová práce je velice zdařilým a přínosným počinem. Autorovi se podařilo naplnit vytčené cíle. Výstupem práce jsou navíc konkrétní doporučení k případným změnám právní úpravy. Autor prokázal schopnost samostatně a tvůrčím způsobem zpracovat velmi obtížné téma a dospívat k vlastním odůvodněným závěrům.

Otázky k obhajobě:

V diskuzi se lze zaměřit disproporčním požadavkům právní úpravy ve vztahu k jednotlivým médiím.

V Praze dne 20. 12. 2017

JUDr. Jiří Rajchl, Ph.D.